

**Міністерство освіти і науки України
Черкаський державний бізнес-коледж**

Л.В. Гайдайчук

**Біологія та екологія
Збірник тестових завдань
Частина I**

Черкаси – 2024

УДК 347.77:339.138:658.827 (075)

*Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Черкаського державного бізнес-коледжу
Протокол № від ____ 2024 р.*

Гайдайчук ЛВ.,
Біологія і екологія
Збірник тестових завдань
Частина I
Черкаси, 2024 р. 39с.

Рецензент: Щербак Г.Ф., учитель біології Черкаської загальноосвітньої школи № 20 Черкаської міської ради Черкаської області, спеціаліст вищої категорії, учитель-методист

Методична розробка підготовлена відповідно до навчальної програми для 10 – 11 класів закладів загальної середньої освіти (рівень стандарту) „Біологія та екологія” та містить тестові завдання з тем: „Адаптація”, «Біологічні основи здорового способу життя»

Призначена для перевірки теоретичних знань та закріплення практичних навичок учнів загальноосвітніх шкіл, ліцеїв, студентів закладів фахової передвищої освіти.

Затверджено на засіданні циклової комісії природничо-математичних дисциплін та англійської мови
Протокол № 4 від 28.11.2024 року

© Л.В. Гайдайчук

ЗМІСТ

Вступ	4
Тема 1. Адаптація	5
Варіант I	5
Варіант II	8
Варіант III	11
Варіант IV	14
Тема 2. Біологічні основи здорового способу життя	18
Варіант I	18
Варіант II	22
Варіант III	26
Варіант IV	30
Список використаних та рекомендованих джерел	35

ВСТУП

Біологія є однією з найцікавіших і найважливіших наук, адже вона дозволяє нам розуміти, як функціонують живі організми, які закони керують їхнім розвитком і взаємодією з навколишнім середовищем. Однією з ключових тем біології є «Адаптація». Вивчення даної теми дозволяє глибше зрозуміти, як еволюція формує біологічне різноманіття, створює стійкі екосистеми та впливає на взаємозв'язки між організмами.

Не менш актуальним є питання здорового способу життя, що пов'язано з нашою адаптацією до сучасного життя. Знання про функціонування організму, раціональне харчування, фізична активність, негативний вплив шкідливих звичок, психоемоційний стан допомагають підтримувати оптимальне здоров'я та якість життя.

Даний посібник містить тестові завдання, виконання яких дозволить здобувачам освіти краще засвоїти вивчену тему, закріпити і розвинути навичку аналітичного мислення. Також студенти можуть перед виконанням тестових завдань, повторити матеріал за допомогою карток Quizlet, використовуючи QR-код.

Метою методичної розробки є формування у здобувачів освіти ключових і предметних компетентностей.

Методична розробка складається із тестових завдань до тем «Адаптація», та «Біологічні основи здорового способу життя», які містять завдання закритого типу (з однією або декількома правильними відповідями, встановлення відповідностей) та питання відкритого типу.

Даний збірник призначений для закріплення теоритичних знань з тем «Адаптація», «Біологічні основи здорового способу життя». Може бути корисним для учнів загальноосвітніх шкіл, гімназій, ліцеїв, студентів фахової передвищої освіти, при підготовці до мультимедійного тесту.

ТЕМА 1. АДАПТАЦІЯ

Для повторення теорії з теми «Адаптація» скануй QR-код.

Варіант I

Виберіть одну правильну відповідь

1. Адаптація - це:

- а) загальна властивість усіх біосистем щодо формування й розвитку нових біологічних ознак відповідно до змін умов навколишнього середовища;
- б) процес формування нових пристосувань або удосконалення існуючих до певних умов існування завдяки змін генетичної структури популяції під дією еволюційних чинників;
- в) здатність організму виду до існування в певному діапазоні значень екологічного чинника;
- г) міра пристосувальних можливостей виду в мінливих умовах довкілля.

2. Адаптивна радіація - це:

- а) процес виникнення в межах певної систематичної групи форм, пристосованих до різних умов існування;
- б) зовнішній вигляд рослинних організмів, що відповідають їхню пристосованість до умов існування;
- в) група особин, що мають морфологічні пристосування для існування в однаковому середовищі;
- г) Просторове й функціональне багатовимірне місце виду в екосистемі, що визначається їхнім біотичним потенціалом і сутністю чинників довкілля, до яких він пристосований.

3. Ширина екологічної ніші -це:

- а) параметр, який визначають за діапазон дії будь-якого екологічного чинника в межах угруповання та оцінюють шляхом порівняння з шириною екологічної ніші інших видів;
- б) зовнішній вигляд рослинних організмів, що відповідають їхню пристосованість до умов існування;
- в) група особин, що мають морфологічні пристосування для існування в однаковому середовищі;
- г) просторове й функціональне багатовимірне місце виду в екосистемі, що визначається їхнім біотичним потенціалом і сутністю чинників довкілля, до яких він пристосований.

4. Коеволюція -це:

- а) еволюційна взаємодія організмів різних видів, які не обмінюються генетичною інформацією, але об'єднані тісними екологічними зв'язками
- б) взаємоприспосовування різних видів у процесі спряженої еволюції до нових умов існування;
- в) компоненти середовища існування, що впливають на організми і визначають їхні життєві прояви
- г) взаємоприспосовування різних видів у процесі спряженої еволюції до нових умов існування;

5. Гостальне середовище існування - це:

- а) абіотичне середовище існування, основним ресурсом якого є вода;
- б) абіотичне середовище існування, основним ресурсом якого є повітря;
- в) абіотичне-біотичне середовище існування, умови існування якого визначаються верхнім родючим шаром
- г) біотичне середовище існування, пов'язане з ресурсами живого організму.

6. Гідробіонти - це :

- а) мешканці гостального середовища;
- б) мешканці водного середовища;
- в) мешканці ґрунтового середовища;
- г) мешканці наземно-повітряного середовища.

Виберіть декілька правильних відповідей

7. Вкажіть мешканців ґрунту:

- а) мікробіонти;
- б) анаероби;
- в) мікобіонти;
- г) Бентос.

8. Вкажіть гомойотермних організмів:

- а) вовк;
- б) квакша;
- в) вуж;
- г) сова.

9. Встановіть відповідність між способом терморегуляції та прикладом:

Терморегуляція

- 1 етологічна;
- 2 фізична;
- 3 хімічна;

Приклади

- а) зміна пози;
- б) м'язове тремтіння;
- в) жирові прошарки.

1	
2	
3	

10. Встановіть відповідність між адаптацією до паразитичного способу життя та прикладом:

11. Яке значення адаптивних біологічних ритмів?

Джерело: [1, с. 4-68]

Для повторення теорії з теми «Адаптація» скануй QR-код.

Варіант II

Виберіть одну правильну відповідь

1. Адаптаціогенез - це:

- а) Загальна властивість усіх біосистем щодо формування й розвитку нових біологічних ознак відповідно до змін умов навколишнього середовища;
- б) процес формування нових пристосувань або удосконалення існуючих до певних умов існування завдяки змін генетичної структури популяції під дією еволюційних чинників;
- в) здатність організму виду до існування в певному діапазоні значень екологічного чинника;
- г) міра пристосувальних можливостей виду в мінливих умовах довкілля.

2. Життєва форма рослини - це:

- а) процес виникнення в межах певної систематичної групи форм, пристосованих до різних умов існування;
- б) зовнішній вигляд рослинних організмів, що відповідають їхню пристосованість до умов існування;
- в) група особин, що мають морфологічні пристосування для існування в однаковому середовищі;
- г) просторове й функціональне багатовимірне місце виду в екосистемі, що визначається їхнім біотичним потенціалом і сутністю чинників довкілля, до яких він пристосований.

3. Життєві форми рослин - це:

- а) параметр, який визначають за діапазон дії будь-якого

екологічного чинника в межах угруповання та оцінюють шляхом порівняння з шириною екологічної ніші інших видів;

- б) зовнішній вигляд рослинних організмів, що відповідають їхню пристосованість до умов існування;
- в) група особин, що мають морфологічні пристосування для існування в однаковому середовищі;
- г) просторове й функціональне багатовимірне місце виду в екосистемі, що визначається їхнім біотичним потенціалом і сутністю чинників довкілля, до яких він пристосований.

4. Умови існування - це

- а) еволюційна взаємодія організмів різних видів, які не обмінюються генетичною інформацією, але об'єднані тісними екологічними зв'язками
- б) взаємоприспособування різних видів у процесі спряженої еволюції до нових умов існування;
- в) компоненти середовища існування, що впливають на організми і визначають їхні життєві прояви
- г) взаємоприспособування різних видів у процесі спряженої еволюції до нових умов існування.

5. Ґрунтове середовище існування - це:

- а) абіотичне середовище існування, основним ресурсом якого є вода;
- б) абіотичне середовище існування, основним ресурсом якого є повітря;
- в) абіотичне-біотичне середовище існування, умови існування якого визначаються верхнім родючим шаром
- г) біотичне середовище існування, пов'язане з ресурсами живого організму.

6. Аеробіонти - це:

- а) мешканці ґрунтового середовища;

- б) мешканці водного середовища;
- в) мешканці ґрунтового середовища;
- г) мешканці наземно-повітряного середовища.

Виберіть декілька правильних відповідей

7. Вкажіть мешканців гостального середовища:

- а) мікробіонти;
- б) віруси;
- в) паразити;
- г) Бентос.

8. Вкажіть пойкилотермних організмів:

- а) метелики-бразники;
- б) гепард;
- в) ящірка;
- г) орел.

9. Встановіть відповідність між формою симбіозу та прикладом:

Форми симбіозу

1 мутуалізм

2 коменсалізм;

3 паразитизм;

Приклади

а) мурахи і попелиці;

б) орхідея і дерево;

в) аскарида і людина.

1	
2	
3	

10. Встановіть відповідність між впливами паразитів та прикладом:

Форми симбіозу

1 механічні;

2 трофічний;

3 алергічний.

Приклади

а) міграція паразита;

б) речовини-алергени;

в) використання паразитом цитоплазми клітин.

1	
2	
3	

11. Яке значення адаптивних біологічних ритмів?

Джерело: [1, с. 115 - 116]

Для повторення теорії з теми «Адаптація» скануй QR-код.

Варіант III

Виберіть одну правильну відповідь

1. Екологічна пластичність виду - це:

- а) Загальна властивість усіх біосистем щодо формування й розвитку нових біологічних ознак відповідно до змін умов навколишнього середовища;
- б) процес формування нових пристосувань або удосконалення існуючих до певних умов існування завдяки змін генетичної структури популяції під дією еволюційних чинників;
- в) здатність організму виду до існування в певному діапазоні значень екологічного чинника;
- г) міра пристосувальних можливостей виду в мінливих умовах довкілля;

2. Життєва форма тварин - це:

- а) процес виникнення в межах певної систематичної групи форм, пристосованих до різних умов існування;
- б) зовнішній вигляд рослинних організмів, що відповідають їхню пристосованість до умов існування;
- в) група особин, що мають морфологічні пристосування для існування в однаковому середовищі;
- г) Просторове й функціональне багатовимірне місце виду в екосистемі, що визначається їхнім біотичним потенціалом і сутністю чинників довкілля, до яких він пристосований.

3. Перекривання екологічної ніші -це:

- а) параметр, який визначають за діапазон дії будь-якого

екологічного чинника в межах угруповання та оцінюють шляхом порівняння з шириною екологічної ніші інших видів;

- б) зовнішній вигляд рослинних організмів, що відповідають їхню пристосованість до умов існування;
- в) Параметр, що характеризує використання видами (популяціями, організмами) одних і тих самих ресурсів середовища і характер конкуренції між ними;
- г) Просторове й функціональне багатовимірне місце виду в екосистемі, що визначається їхнім біотичним потенціалом і сутністю чинників довкілля, до яких він пристосований.

4. Ресурси середовища існування - це:

- а) еволюційна взаємодія організмів різних видів, які не обмінюються генетичною інформацією, але об'єднані тісними екологічними зв'язками;
- б) взаємоприспосовування різних видів у процесі спряженої еволюції до нових умов існування;
- в) компоненти середовища існування, що впливають на організми і визначають їхні життєві прояви;
- г) сукупність природних чинників, що використовуються в разі потреби для життєдіяльності організмів.

5. Наземно-повітряне середовища існування - це:

- а) абіотичне середовище існування, основним ресурсом якого є вода;
- б) абіотичне середовище існування, основним ресурсом якого є повітря;
- в) абіотичне-біотичне середовище існування, умови існування якого визначаються верхнім родючим шаром
- г) біотичне середовище існування, пов'язане з ресурсами живого організму.

Для повторення теорії з теми «Адаптація» скануй QR-код.

Варіант IV

Виберіть одну правильну відповідь

1. Адаптивний потенціал- це:

- а) Загальна властивість усіх біосистем щодо формування й розвитку нових біологічних ознак відповідно до змін умов навколишнього середовища;
- б) процес формування нових пристосувань або удосконалення існуючих до певних умов існування завдяки змін генетичної структури популяції під дією еволюційних чинників;
- в) здатність організму виду до існування в певному діапазоні значень екологічного чинника;
- г) міра пристосувальних можливостей виду в мінливих умовах довкілля.

2. Екологічна ніша - це:

- а) процес виникнення в межах певної систематичної групи форм, пристосованих до різних умов існування;
- б) зовнішній вигляд рослинних організмів, що відповідають їхню пристосованість до умов існування;
- в) група особин, що мають морфологічні пристосування для існування в однаковому середовищі;
- г) Просторове й функціональне багатовимірне місце виду в екосистемі, що визначається їхнім біотичним потенціалом і сутністю чинників довкілля, до яких він пристосований.

3. Життєві форми рослин -це:

- а) параметр, який визначають за діапазон дії будь-якого екологічного чинника в межах угруповання та оцінюють шляхом порівняння з шириною екологічної ніші інших видів;
- б) зовнішній вигляд рослинних організмів, що відповідають їхню пристосованість до умов існування;
- в) параметр, що характеризує використання видами (популяціями, організмами) одних і тих самих ресурсів середовища і характер конкуренції між ними;
- г) просторове й функціональне багатовимірне місце виду в екосистемі, що визначається їхнім біотичним потенціалом і сутністю чинників довкілля, до яких він пристосований.

4. Спряжена еволюція - це:

- а) еволюційна взаємодія організмів різних видів, які не обмінюються генетичною інформацією, але об'єднані тісними екологічними зв'язками;
- б) взаємопристосування різних видів у процесі спряженої еволюції до нових умов існування;
- в) компоненти середовища існування, що впливають на організми і визначають їхні життєві прояви;
- г) сукупність природніх чинників, що використовуються в разі потреби для життєдіяльності організмів.

5. Водне середовище існування - це:

- а) абіотичне середовище існування, основним ресурсом якого є вода;
- б) абіотичне середовище існування, основним ресурсом якого є повітря;
- в) абіотичне-біотичне середовище існування, умови існування якого визначаються верхнім родючим шаром

- г) біотичне середовище існування, пов'язане з ресурсами живого організму.

6. Онтобіонти - це :

- а) мешканці гостального середовища;
- б) мешканці водного середовища;
- в) мешканці ґрунтового середовища;
- г) мешканці наземно-повітряного середовища.

Виберіть декілька правильних відповідей

7. Наземно-повітряного середовища існування:

- а) мікробіонти;
- б) анаероби;
- в) мікобіонти;
- г) кріофіли;

8. Вкажіть пойкилотермних організмів:

- а) колібрі;
- б) махаон;
- в) джмелі;
- г) коала;

9. Встановіть відповідність між організмом та його паразитом:

Групи організмів

- 1. гриби;
- 2. рослини;
- 3. тварини;

Паразити

- а) ріжки;
- б) аскарида;
- в) вовчок.

1		
2		
3		

10. Встановіть відповідність між стратегією адаптацією та його прикладом:

Стратегія

- 1. акліматизація;
- 2. еволюційна;
- 3. за принципом

Приклади

- а) гіпобіоз;
- б) білки-антифризи;
- в) сезонні зміни в будові.

1	
2	
3	

толерантності;

11. Яка адаптація на молекулярному рівні?

Джерело:[1, с 3-68]

ТЕМА 2. БІОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

Для повторення теорії з теми «Адаптація» скануй QR-код.

Варіант I

Виберіть одну правильну відповідь

1. Фізичне здоров'я - це:

- а) стан благополуччя, що визначається впорядкованістю будови й функцій організму людини та ступенем біологічної адаптації до умов довкілля;
- б) стан благополуччя, що визначається впорядкованістю поведінки організму людини та психічною адаптивністю до середовища існування;
- в) стан благополуччя, що визначається ефективність взаємодії людини із соціальним середовищем;
- г) спосіб життєдіяльності людини, що відповідає її генетичними особливостями, конкретними умовами життя й спрямований на формування, збереження і зміцнення здоров'я.

2. Репродуктивне здоров'я -це:

- а) сукупність знань, умінь, навичок, цінностей, норм поведінки, що визначають формування статі та визначають взаємовідносини між індивідами чоловічої та жіночої статей;
- б) стан повного фізичного, розумового і соціального благополуччя, що характеризується здатність людей до відтворення собі подібних;
- в) органічна нітрогеновмісна речовина, що належить до алкалоїдів;
- г) речовини, що викликають звикання або залежність за

умов статистичного вживання їх людиною, внаслідок чого змінюється поведінка .

3. Нікотин- це:

- а) речовина, для дії якої характерна дозозалежність, двофазність;
- б) хімічні речовини рослинного або синтетичного походження, що спричиняють зміну психологічного стану людини, систематичне вживання яких формує залежність від них;
- в) будь-які достатньо сильні впливи подразників середовища, що можуть спричинити порушення гомеостазу;
- г) сукупність абіотичного, біотичного й антропічного середовища, які в сукупності впливають на людину та її діяльність.

4. Імунна ситема -це:

- а) сукупність молекул, клітин, тканин й органів, які захищають організм від генетично чужорідних клітин або речовин, що надходять із середовища або утворюються в організмі;
- б) молекули білків чи полісахаридів, здатні спричинити імунну відповідь, що виявляється в утворенні антитіл;
- в) білкові молекули, що утворюються в організмі у відповідь на дію антигенів і мають властивість вступати з ними увідповідь;
- г) сукупність засобів і методів, спрямованих на нормалізацію функцій імунної системи.

5. Нозоологія - це:

- а) Порушення нормальної життєдіяльності організму, внаслідок чого знижується його пристосувальні можливості;
- б) хворобливі стани, що не передаються від людини, мають тривалий перебіг і повільно прогресуючий характер;

- в) захворювання, що спричиняє й підтримує наявний в організм хвороботворний чужорідний збудника;
- г) чинники, що забезпечують перенесення інфекційного агента від хворого організму до здорового.

6. Джерело інвазії - це :

- а) хвороби, збудниками яких є тваринні паразитичні організми;
- б) організм людини або тварини, який слугує місцем перебування і розмноження збудників, в якому йде процес їхнього природнього накопичення і з якого вони можуть тим чи іншим шляхом заражати здорових людей;
- в) захворювання, збудники яких передаються від людини до людини під час статевих контактів, вражають, як правило, органи статевої й сечовидільної систем і за відсутності лікування мають тривалий перебіг;
- г) тварини як джерело інвазії.

Виберіть декілька правильних відповідей

7. Вкажіть аліментарний шлях проникнення збудників інвазії:

- а) зараження через немиті фрукти;
- б) пиття води;
- в) фіни цип'яка із свининою;
- г) укусів москітів.

8. Вкажіть перефериричні органи імунної системи:

- а) кістковий мозок;
- б) мигдалики;
- в) селезінка;
- г) тимус.

9. Встановіть відповідність між способом терморегуляції та прикладом:

Терморегуляція

1 етологічна;

2 фізична;

3 хімічна;

Приклади

а) зміна пози;

б) м'язове тремтіння;

в) жирові прошарки;

1	
2	
3	

10. Встановіть відповідність між науками та складниками здоров'я, які вони досліджують:

Здоров'я

1 фізичне;

2 психічне;

3 соціальне;

Приклади

а) імунологія;

б) етологія;

в) етнологія.

1	
2	
3	

11. Який механізм впливу психоактивних речовин?

Джерело: [1, с. 69 - 123]

Для повторення теорії з теми «Адаптація» скануй QR-код.

Варіант II

Виберіть одну правильну відповідь

1. Здоровий спосіб життя - це:

- а) стан благополуччя, що визначається впорядкованістю будови й функцій організму людини та ступенем біологічної адаптації до умов довкілля;
- б) стан благополуччя, що визначається впорядкованістю поведінки організму людини та психічною адаптивністю до середовища існування;
- в) стан благополуччя, що визначається ефективність взаємодії людини із соціальним середовищем;
- г) спосіб життєдіяльності людини, що відповідає її генетичними особливостями, конкретними умовами життя й спрямований на формування, збереження і зміцнення здоров'я.

2. Нікотин -це:

- а) сукупність знань, умінь, навичок, цінностей, норм поведінки, що визначають формування статі та визначають взаємовідносини між індивідами чоловічої та жіночої статей;
- б) стан повного фізичного, розумового і соціального благополуччя, що характеризується здатність людей до відтворення собі подібних;
- в) органічна нітрогеновмісна речовина, що належить до алкалоїдів;
- г) речовини, що викликають звикання або залежність за умов статистичного вживання їх людиною, внаслідок чого змінюється поведінка .

3. Навколишнє середовище -це:

- а) речовина, для дії якої характерна дозозалежність, двофазність;
- б) хімічні речовини рослинного або синтетичного походження, що спричиняють зміну психологічного стану людини, систематичне вживання яких формує залежність від них;
- в) будь-які достатньо сильні впливи подразників середовища, що можуть спричинити порушення гомеостазу;
- г) сукупність абіотичного, біотичного й антропічного середовища, які в сукупності впливають на людину та її діяльність.

4. Антитіла -це:

- а) сукупність молекул, клітин, тканин й органів, які захищають організм від генетично чужорідних клітин або речовин, що надходять із середовища або утворюються в організмі;
- б) молекули білків чи полісахаридів, здатні спричинити імунну відповідь, що виявляється в утворенні антитіл;
- в) білкові молекули, що утворюються в організмі у відповідь на дію антигенів і мають властивість вступати з ними у відповідь;
- г) сукупність засобів і методів, спрямованих на нормалізацію функцій імунної системи.

5. Шляхи передачі інфекцій - це:

- а) Порушення нормальної життєдіяльності організму, внаслідок чого знижується його пристосувальні можливості;
- б) хворобливі стани, що не передаються від людини, мають тривалий перебіг і повільно прогресуючий характер;
- в) захворювання, що спричиняє й підтримує наявний в організм хвороботворний чужорідний збудника;

- г) чинники, що забезпечують перенесення інфекційного агента від хворого організму до здорового.

Порушення нормальної життєдіяльності організму, внаслідок чого знижується його пристосувальні можливості;

6. ЗПСШ - це :

- а) хвороби, збудниками яких є тваринні паразитичні організми;
- б) організм людини або тварини, який слугує місцем перебування і розмноження збудників, в якому йде процес їхнього природнього накопичення і з якого вони можуть тим чи іншим шляхом заражати здорових людей;
- в) захворювання, збудники яких передаються від людини до людини під час статевих контактів, вражають, як правило, органи статевої й сечовидільної систем і за відсутності лікування мають тривалий перебіг;
- г) тварини як джерело інвазії.

Виберіть декілька правильних відповідей

7. Вкажіть трансмісивний шлях проникнення збудників інвазії:

- а) укусів кровосисних кліщів;
- б) пиття води;
- в) фіни цип'яка із свининою;
- г) укусів москітів;

8. Специфічний вроджений імунітет здійснюється:

- а) молочною кислотою;
- б) інтерферонами;
- в) антитілами;
- г) В-лімфоцитами.

9. Встановіть відповідність між способом терморегуляції та прикладом:

Терморегуляція

1 етологічна;

2 фізична;

3 хімічна;

Приклади

а) зміна пози;

б) м'язове тремтіння;

в) жирові прошарки;

1	
2	
3	

10. Встановіть відповідність між негативним впливом нікотину та прикладом:

Вплив

1 мутагенний;

2 канцерогенний;

3 тератогенний;

Приклади

а) збільшують ризик раку;

б); вади розвитку плоду.

в) порушення транскрипції

1	
2	
3	

11. Яке біологічне значення стрес-реакцій?

Джерело: [3, с. 67 - 90]

Для повторення теорії з теми «Адаптація» скануй QR-код.

Варіант III

Виберіть одну правильну відповідь

1. Психічне здоров'я - це:

- а) стан благополуччя, що визначається впорядкованістю будови й функцій організму людини та ступенем біологічної адаптації до умов довкілля;
- б) стан благополуччя, що визначається впорядкованістю поведінки організму людини та психічною адаптивністю до середовища існування;
- в) стан благополуччя, що визначається ефективність взаємодії людини із соціальним середовищем;
- г) спосіб життєдіяльності людини, що відповідає її генетичними особливостями, конкретними умовами життя й спрямований на формування, збереження і зміцнення здоров'я.

2. Пар -це:

- а) сукупність знань, умінь, навичок, цінностей, норм поведінки, що визначають формування статі та визначають взаємовідносини між індивідами чоловічої та жіночої статей;
- б) стан повного фізичного, розумового і соціального благополуччя, що характеризується здатність людей до відтворення собі подібних;
- в) органічна нітрогеновмісна речовина, що належить до алкалоїдів;
- г) речовини, що викликають звикання або залежність за умов статистичного вживання їх людиною, внаслідок чого змінюється поведінка .

3. Стресори- це:

- а) речовина, для дії якої характерна дозозалежність, двофазність;
- б) хімічні речовини рослинного або синтетичного походження, що спричиняють зміну психологічного стану людини, систематичне вживання яких формує залежність від них;
- в) будь-які достатньо сильні впливи подразників середовища, що можуть спричинити порушення гомеостазу;
- г) сукупність абіотичного, біотичного й антропоічного середовища, які в сукупності впливають на людину та її діяльність.

4. Імунокорекція - -це:

- а) сукупність молекул, клітин, тканин й органів, які захищають організм від генетично чужорідних клітин або речовин, що надходять із середовища або утворюються в організмі;
- б) молекули білків чи полісахаридів, здатні спричинити імунну відповідь, що виявляється в утворенні антитіл;
- в) білкові молекули, що утворюються в організмі у відповідь на дію антигенів і мають властивість вступати з ними у відповідь;
- г) сукупність засобів і методів, спрямованих на нормалізацію функцій імунної системи.

5. Інфекційні захворювання - це:

- а) Порушення нормальної життєдіяльності організму, внаслідок чого знижується його пристосувальні можливості;
- б) хворобливі стани, що не передаються від людини, мають тривалий перебіг і повільно прогресуючий характер;
- в) захворювання, що спричиняє й підтримує наявний в організм хвороботворний чужорідний збудника;
- г) чинники, що забезпечують перенесення інфекційного

агента від хворого організму до здорового.

6. Зоонозні організми - це :

- а) хвороби, збудниками яких є тваринні паразитичні організми;
- б) організм людини або тварини, який слугує місцем перебування і розмноження збудників, в якому йде процес їхнього природнього накопичення і з якого вони можуть тим чи іншим шляхом заражати здорових людей;
- в) захворювання, збудники яких передаються від людини до людини під час статевих контактів, вражають, як правило, органи статевої й сечовидільної систем і за відсутності лікування мають тривалий перебіг;
- г) тварини як джерело інвазії.

Виберіть декілька правильних відповідей

7. Вкажіть трансплацентарний шлях проникнення збудників інвазії:

- а) укусів кровосисних кліщів;
- б) зараження плода токсоплазмою;
- в) фіни цип'яка із свининою;
- г) зараження плода малярійним плазмодієм;

8. Вкажіть центральні органи імунної системи:

- а) кістковий мозок;
- б) мигдалики;
- в) селезінка;
- г) тимус.

9. Встановіть відповідність між адаптаційним синдромом та його проявом:

Стадія

- 1 стадія тривоги;
- 2 стадія опірності;
- 3 стадія виснаження;

Прояв

- а) довгострокова адаптація;
- б) короткочасна адаптація;
- в) шкідливий дистрес;

1	
2	
3	

10. Який механізм впливу психоактивних речовин?

Джерело: [1, с. 69 - 123]

Для повторення теорії з теми «Адаптація» скануй QR-код.

Варіант IV

Виберіть одну правильну відповідь

1. Соціадбне здоров'я- це:

- а) стан благополуччя, що визначається впорядкованістю будови й функцій організму людини та ступенем біологічної адаптації до умов довкілля;
- б) стан благополуччя, що визначається впорядкованістю поведінки організму людини та психічною адаптивністю до середовища існування;
- в) стан благополуччя, що визначається ефективність взаємодії людини із соціальним середовищем;
- г) спосіб життєдіяльності людини, що відповідає її генетичними особливостями, конкретними умовами життя й спрямований на формування, збереження і зміцнення здоров'я.

2. Статева культура -це:

- а) сукупність знань, умінь, навичок, цінностей, норм поведінки, що визначають формування статі та визначають взаємовідносини між індивідами чоловічої та жіночої статей;
- б) стан повного фізичного, розумового і соціального благополуччя, що характеризується здатність людей до відтворення собі подібних;
- в) органічна нітрогеновмісна речовина, що належить до алкалоїдів;
- г) речовини, що викликають звикання або залежність за умов статистичного вживання їх людиною, внаслідок чого змінюється поведінка .

3. Імунна система -це:

- а) речовина, для дії якої характерна дозозалежність, двофазність;
- б) хімічні речовини рослинного або синетичного походження, що спричиняють зміну психологічного стану людини, систематичне вживання яких формує залежність від них;
- в) будь-які достатньо сильні впливи подразників середовища, що можуть спричиняти порушення гомеостазу;
- г) сукупність абіотичного, біотичного й антропічного середовища, які в сукупності впливають на людину та її діяльність.

4. Антигени -це:

- а) сукупність молекул, клітин, тканин й органів, які захищають організм від генетично чужорідних клітин або речовин, що надходять із середовища або утворюються в організмі;
- б) молекули білків чи полісахаридів, здатні спричиняти імунну відповідь, що виявляється в утворенні антитіл;
- в) білкові молекули, що утворюються в організмі у відповідь на дію антигенів і мають властивість вступати з ними увідповідь;
- г) сукупність засобів і методів, спрямованих на нормалізацію функцій імунної системи.

5. Неінфекційні захворювання - це:

- а) порушення нормальної життєдіяльності організму, внаслідок чого знижується його пристосувальні можливості;
- б) хворобливі стани, що не передаються від людини, мають тривалий перебіг і повільно прогресуючий характер;
- в) захворювання, що спричиняє й підтримує наявний в організм хвороботворний чужорідний збудника;

- г) чинники, що забезпечують перенесення інфекційного агента від хворого організму до здорового.

6. Інвазійні захворювання -це :

- а) хвороби, збудниками яких є тваринні паразитичні організми;
- б) організм людини або тварини, який слугує місцем перебування і розмноження збудників, в якому йде процес їхнього природнього накопичення і з якого вони можуть тим чи іншим шляхом заражати здорових людей;
- в) захворювання, збудники яких передаються від людини до людини під час статевих контактів, вражають, як правило, органи статевої й сечовидільної систем і за відсутності лікування мають тривалий перебіг;
- г) тварини як джерело інвазії.

Виберіть декілька правильних відповідей

7. Вкажіть контактнo-побудовий шлях проникнення збудників інвазії:

- а) зараження яйцями ехінокока;
- б) зараження коростяним свербуном;
- в) фіни цїп'яка із свининою;
- г) зараження плода малярійним плазмодієм;

8. Неспецифічний вроджений імунітет здійснюється:

- а) молочною кислотою;
- б) інтерферонами;
- в) антитілами;
- г) В-лімфоцитами.

9. Встановіть відповідність між абіотичними чинниками середовищами та прикладом:

Чинники

1 космічні;

2 геофізичні;

3 кліматичні;

Приклади

а) магнітне поле;

б) сонячне радіація;

в) атмосферний тиск;

1	
2	
3	

10. Які особливості й різноманітність імунобіологічних препаратів?

Джерело:1, с. 67 - 90]

Таблиця переведення тестових балів в бали за 12-бальною шкалою оцінювання

Типи завдань	Кількість балів	Оцінка за шкалою 1-12
Завдання з вибором одного правильного варіанта відповіді	0-6	3
Завдання на установлення відповідності інформації, позначеної цифрами й літерами	7-12	10
Завдання відкритого типу	13-14	11-12

Список використаних та рекомендованих джерел

1. Біологія і екологія (рівень стандарту): підруч. для 11 кл. закл. заг. серед. освіти / В. І. Соболев. – Кам'янець-Подільський : Абетка, 2019. – 256 с. : іл. ISBN 978-966-682-401-4.
2. Біологія і екологія: підруч. для 11 кл. закладів загальної середньої освіти: рівень стандарту/О. А. Андерсон, М. А. Вихренко, А. О. Чернінський. – К. : Школяр, 2019. – 216 с. : іл. ISBN 978-966-1650-57-1
3. Біологія і екологія (рівень стандарту): підруч. для 11-го кл. закл. заг. серед. освіти / Л.І. Остапченко, П.Г. Балан, Т.А. Компанець, С.Р. Рушковський. – Київ : Генеза, 2019. – 208 с. : іл. ISBN 978-966-11-0943-7.
4. Біологія: (профіль. рівень): підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. / С. В. Межжерін, Я. О. Межжеріна, Т. В. Коревнюк. — К.: Планета книжок, 2011. — 336 с.: іл. ISBN 978/966/2329/02/5.

ДОВІДКА ПРО УКЛАДАЧА

Гайдайчук Людмила Володимирівна – викладач Черкаського державного бізнес коледжу з 2023 року. Закінчила Черкаський державний університет імені Богдана Хмельницького за спеціальністю «Біологія», та здобула класифікацію біолога, вчителя біології, практичного психолога у закладах освіти (2003 році). З 2003р. по 2023р. – вчитель біології загальноосвітньої школи № 25 м. Черкас. З 2015р. по 2023р. виконувала обов'язки голови методичного об'єднання вчителів природничого циклу. Є кординатором Міжнародної природознавчої гри «Геліантус».

Неодноразово приймала участь у виставці педагогічних технологій «Зернини досвіду».

Нагороджена грамотою департаменту освіти та гуманітарної політики за розробку «Календарне планування з біології 6 клас за програмою нового Державного стандарту базової і повної середньої освіти» та грамотою за якісну підготовку до II-го (міського) етапу Всеукраїнської олімпіади з біології у 2014-2015навчальному році.

Неодноразово приймала участь у виставці педагогічних технологій «Зернини досвіду».

- 2014р. - нагороджена грамотою за розробку «Тематичні самостійні роботи з біології людини для 8 класу» у рамках ХХІ міської виставки педагогічних технологій «Зернини досвіду 2014» .
- 2015р. - визнано лауреатом ХХІІ виставки «Зернини досвіду 2015» за посібник «Енергозбереження та пом'якшення змін клімату» і занесено до каталогу передового педагогічного досвіду за методичний посібник «Цикл занять з елементами тренінгу. Мотив і мотивація» для учнів 9-11 класів.
- 2019р. - отримала грамоту за цифровий ресурс «Веб-квест . Всесвітній день води» та за посібник

«Формування екологічних компетентностей учнів через використання квест технологій» У рамках XXVI міської виставки педагогічних технологій «Зернини досвіду - 2019».

У 2019 році отримала диплом управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації за серію цифрових ресурсів із теми «Всесвітній день води».

Людмила Володимирівна Гайдайчук

Збірник тестових завдань.

Частина І

Комп'ютерний набір Л.В.. Гайдайчук

Підписано до друку . .2024 р. Формат 60x80^{1/16}
Папір офсет. Гарнітура Times New Roman. Друк
офсетний.

Умов. друк. арк. 1,48. Тираж 60 прим. Зам. № 388

За довідками з питань реалізації
звертатись за тел. (472) 64-05-15

